

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองชนิดหนึ่งกลุ่มวัดก่อนและหลัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเสนอตัวแบบต่อความรู้และการปฏิบัติของพยาบาลในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลตามแบบวัดความรู้และแบบบันทึกการสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจทรวงอกและหลอดเลือดที่มีการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2544 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2544 จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการวิจัย ได้แก่ วิดีทัศน์ตัวแบบจำนวน 3 ชุด และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบวัดความรู้ในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ และแบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ ผู้วิจัยนำวิดีโอทัศน์ตัวแบบไปหาความตรงตามเนื้อหาโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ นำแบบวัดความรู้และแบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจไปหาความตรงตามเนื้อหากับผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนำผลมาวิเคราะห์ค่าความตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิ และค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดความรู้ได้เท่ากับ 0.86 และ 0.77 ตามลำดับ และความตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิและค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติได้เท่ากับ 0.89 และ 0.87 ตามลำดับ หลังจากนั้นนำวิดีโอทัศน์ตัวแบบมาหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยนำไปทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจทรวงอก นำแบบวัดความรู้มาหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือตามวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้เท่ากับ 0.71 และนำแบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติมาหาความเชื่อมั่นของการสังเกตได้ค่าความเชื่อมั่นของการสังเกตเท่ากับ 0.99 จากนั้นจึงนำไปใช้กับ

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยใน 3 สัปดาห์แรกของระยะก่อนการทดลอง ผู้วิจัยสังเกตการปฏิบัติในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจของกลุ่มตัวอย่าง และในสัปดาห์ที่ 3 ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบบันทึกข้อมูลทั่วไป และแบบวัดความรู้ในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ หลังจากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างดูวิดีโอทัศน์ตัวแบบวันละ 1 ชุดติดกัน 3 วัน และในวันที่ 4 ให้ดูครบทั้ง 3 ชุด หลังจบการดูวิดีโอทัศน์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดความรู้ และผู้วิจัยสังเกตการปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างในระยะหลังการทดลองเป็นเวลา 2 สัปดาห์ และหลังจากระยะหลังการทดลองอย่างน้อย 1 สัปดาห์ผู้วิจัยทำการสังเกตการปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างในระยะติดตามผลเป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยในสัปดาห์สุดท้ายให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบวัดความรู้อีกครั้งหนึ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ และคะแนนการปฏิบัติในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจของกลุ่มตัวอย่าง ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล
3. เปรียบเทียบคะแนนความรู้ และคะแนนปฏิบัติของพยาบาลในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล โดยใช้การทดสอบฟรیدแมน ถ้าพบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการเปรียบเทียบคะแนนเป็นรายคู่โดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณหลังการทดสอบฟรیدแมน

ผลการวิจัยพบว่า

1. คะแนนความรู้ของพยาบาลในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. คะแนนการปฏิบัติของพยาบาลในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้รูปแบบการให้ความรู้โดยการเสนอตัวแบบในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ
2. ได้แนวทางการปฏิบัติโดยการเสนอตัวแบบในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. นำผลการวิจัยเสนอหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้างานการพยาบาลผู้ป่วย ศัลยศาสตร์ และพยาบาลควบคุมการติดเชื้อของโรงพยาบาล เพื่อนำการเสนอตัวแบบจากการวิจัยครั้งนี้มาเป็นแนวทางในการให้ความรู้แก่บุคลากรที่มีหน้าที่ดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ ได้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยอาจมีการปรับปรุงวิธีปฏิบัติบางประการให้สอดคล้องกับนโยบายหรืออุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ของแต่ละหอผู้ป่วย
2. นำวิธีทัศน์ตัวแบบไปใช้เป็นแนวทางในการเรียนการสอนของนักศึกษาพยาบาล เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจและทราบหลักการของการปฏิบัติในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการเสนอตัวแบบในกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ขึ้น โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งการมีกลุ่มควบคุมมาเปรียบเทียบจะทำให้ทราบผลที่เกิดจากการจัดกระทำอย่างชัดเจน และเป็นการควบคุมตัวแปรต่าง ๆ ที่อาจมีส่วนเกี่ยวข้อง ทำให้งานวิจัยได้ผลสรุปถูกต้องตามความเป็นจริง
2. จากการสังเกตการปฏิบัติในการป้องกันปอดอักเสบจากการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ พบว่าในแต่ละกิจกรรมยังมีวิธีการปฏิบัติในบางขั้นตอนที่พยาบาลยังไม่ปฏิบัติ หรือมีการปฏิบัติไม่ถูกต้อง จึงควรมีการนำเสนอตัวแบบร่วมกับวิธีการอื่น ๆ เช่น

การให้ข้อมูลย้อนกลับหรือการสนทนาเชิงแนะ เพื่อกระตุ้นให้พยาบาลมีการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นและมี
การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลได้อย่างถูกต้องทุกขั้นตอนเพิ่มมากขึ้น

3. ศึกษาผลของการเสนอตัวแบบในบุคลากรพยาบาลในด้านการป้องกันการติดเชื้อใน
โรงพยาบาลที่ตำแหน่งอื่นๆ